

ARCHIV MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM

ARCHIV OBCE CHUDEROV

1880 – 1945 (1949)

Inventář číslo AP 276

NAD 418

Vlastník fondu: ČR – Státní oblastní archiv v Litoměřicích

Věra Hladíková

Ústí nad Labem 2014

Schvalovací doložka

Schvaluji níže uvedený inventář: AP 276.
Ústí nad Labem, dne 30. prosince 2016

PhDr. Vladimír Kaiser
ředitel Archivu města Ústí nad Labem

Archiv obce Chuderov

Časový rozsah: 1880 – 1945 (1949)

Inventární jednotky: 12

Evidenční jednotky: 2

Rozsah: bm 0,24

Stav ke dni: 24. 11. 2016

Fond reinventarizovala: PhDr. Věra Hladíková

Inventář schválil: PhDr. Vladimír Kaiser

Počet stran: 7

Úvod

I. Vývoj organizace úřadu

Obec Chuderov (Grosskaudern) se rozkládá na 353 ha, leží 3 km severně od centra Ústí nad Labem ve výšce 363 m n. m. při silnici Ústí nad Labem – Radešín. V obci odbočuje silnice na Chuderovec – Arnultovice, další na Žežice a jiná na Božtěšice.

Obecní úřad v Chuderově vznikl v roce 1850 na základě prozatímního obecního zřízení z roku 1849. Spadal do politického a soudního okresu Ústí nad Labem. Obec byla před rokem 1850 součástí březnicko – všebořického panství, jeho posledním majitelem byl Adolf Benno hrabě Ledebur Wicheln. V polovině 17. století zde žilo 5 rodin rolníků a 1 v kategorii malý rolník, z 10 domů byl jeden neobydlený. Původně v západní části zástavby v obci, za mostkem přes potok a kaplí při silnici na Božtěšice, stála tvrz s poplužním dvorem. Součástí Chuderova se stala v roce 1850 osada Kočkov (Gatschken) se samotou Ovčín (Schäferrei). K osadě patřilo sídloště Nový Kočkov (Neu Gatschken), ležící na katastru Chuderova, založený v roce 1834. Kočkov byl osadou Chuderova až do roku 1961, kdy jako osada zanikl a v roce 1971 (usnesení pléna ONV Ústí nad Labem) byla část katastrálního území obce Chuderova, cca 92 ha (bývalá osada Kočkov), přičleněna k městu Ústí nad Labem. Obecní úřad předal svou správu v roce 1945 MNV v Chuderově a ten v roce 1990 novému Obecnímu úřadu v Chuderově. Obec si svou samostatnost vždy udržela.

V polovině 19. století žilo v Chuderově a Kočkově 415 obyvatel, v 80. letech zde stojí již 44 domy (1787 – 17 domů) s 208 obyvateli (Chuderov a Schäferrei), v Kočově ve 40 domech žije rovněž 208 lidí. Zemědělská výroba a dobytkářství stále byly po většinu času zdrojem obživy všech obyvatel, až počátkem 20. století si část obyvatel obce, převážně z Nového Kočkova přivydělávala v průmyslových podnicích a v úřadech města Ústí nad Labem. Počátkem 20. století ve všech třech částech bydlí 365 obyvatel v 61 domech. Počátkem 20. let již 501 obyvatel, v roce 1930 zde žilo 526 lidí. K dalšímu nárůstu došlo později, v roce 1939 Chuderov hlásí již 715 obyvatel. Rozmach obce byl nezpochybnitelně způsoben blízkostí města Ústí nad Labem a jeho nabídkou pracovních míst.

V čele obce v roce 1850 stál obecní výbor. Ten volil ze svého středu obecní představenstvo, v čele s obecním představeným – starostou, jenž fungoval jako výkonný orgán a prováděl usnesení obecního výboru. Nelze rekonstruovat všechny představené obce, pouze v letech 1876 je jím Ignatz Löbel, 1885 známe jako obecního představeného Vinzenze Blümela, v roce 1896, 1907 Josefa Kühnela, 1912 jím byl Adolf Watzke, 1923 Josef Kühnel, 1926 Franz Pohl junior, 1930 Franz Pohl, 1934 Josef Petrselka.

Po roce 1918 dosavadní systém zůstal zachován, důsledně se začal užívat, někde i dříve, výraz obecní zastupitelstvo místo obecní výbor, rovněž tak představenstvo je nahrazeno výrazem obecní rada a skládá se z radních. Okupace pohraničí přinesla ve správě obce zásadní změnu, došlo k postátnění samosprávy jmenováním starosty a jeho dvou zástupců, tzv. přidělců, úřadem říšského landráta. Veškerá moc přešla na říšskou správu. Celé území se stalo říšskou župou sudetskou (Reichsgau Sudetenland) s novým systémem úřadů, a s důsledným uplatněním tzv. vůdcovského principu. Starosta mohl vztáhnout každou záležitost na sebe, radní netvořili žádné kolegium a nedělali společná rozhodnutí, fungovali jen jako starostovi poradci. Navíc k obecní správě patřil zmocněnec NSDAP, zajišťující soulad obecní správy s programem nacistické strany. Od října 1938 byl starostou obce stále Josef Petrselka.

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond vznikl z činnosti Obecního úřadu v Chuderově. Původně byl uložen na obecním úřadě, po roce 1945 v budově Místního národního výboru v Chuderově. Do okresního archivu byly převezeny v roce 1955 zbytky po značných ztrátách. V roce 1956 byl fond popsán v konceptu inventáře Janem Boučkem, definitivně uspořádán a inventarizován ve sdruženém inventáři byl v roce 1961 též Janem Boučkem (AP č. 72/12). Součástí fondu byly spisy Obecního úřadu Chuderovec a jeho osady Neznabohy. Při reinventarizaci v roce 2016 došlo k vyčlenění písemností obce Chuderovec a Neznabohy z fondu AO Chuderovec a vytvoření samostatného fondu AO Chuderovec. Dalšími archiváliemi, které byly z fondu v rámci inventarizace v roce 2011 vyňaty, byly dokumenty Společenstva pro elektrifikaci obce Chuderovec z let 1928 – 1944 a vytvořen z nich samostatný fond NAD 477, o rozsahu 0,06 bm (3 knihy), vybavený inventárním soupisem. Stejně tak dokumenty Spolku dobrovolných hasičů v Chuderově 1899 – 1906 byly z fondu AO Chuderovec vyňaty a utvořen samostatný fond, NAD...

III. Archivní charakteristika fondu

Časový rozsah: 1980 – 1945 (1949)

Zachovalost a skartace: Fond se dochoval v naprostém torzu. Je dochován jeden podací protokol, jedna úřední kniha, spisy vykazují ještě menší dochovalost. Skartace nebyla prováděna.

Archivní struktura: fond je uspořádán podle Metodického návodu na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce č.: AS/1-284/00 v následujícím systému:

Obecní úřad 1850 – 1944

Knihy

- všeobecné správy obce
- knihy evidence obyvatel
- evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech
- parcelní protokoly

Spisy

- registraturní pomůcky
 - podací protokoly
- spisový materiál
 - správa obecního majetku
 - rozpočtové hospodaření obce
 - péče o bezpečnost a veřejný pořádek
 - stavební záležitosti
 - péče o veřejné ústavy a zařízení
 - spolkové záležitosti
 - spolupůsobení ve státních záležitostech
 - živnostenské záležitosti
 - peněžní ústavy
 - zemědělství
- různé

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Fond je dochován v naprostém torzu.

V. Záznam o vypracování inventáře

Fond uspořádal Jan Bouček v roce 1961 ve sdruženém inventáři obecních úřadů okresu AP č. 72/12. Při reinventarizaci z původního fondu AO Chuderov jsme vyčlenili dokumenty vzešlé z činnosti Obecního úřadu v Chuderovci, Sboru dobrovolných hasičů v Chuderově 1899 – 1906, Společenstva pro elektrifikaci obce v Chuderově 1928 – 1944. Dalším zásahem se stalo předání stavebních spisů, patřících do obce Knínice z let 1889 – 1938, do fondu AO Knínice. V roce 2016 nově uspořádala a inventarizovala fond PhDr. Věra Hladíková, inventář schválil PhDr. Vladimír Kaiser.

Literatura

- Zevrubný popis rozdělení země království Českého, Praha 1854, s. 263
- Seznam míst v království českém, Praha 1886, s. 4
- Statistisches Gemeindelexikon der Čechoslovakischen Republik herausgegeben vom statistischen Staatsamte auf Grund der Volkszählung vom 1. Dezember 1930, I. Böhmen, Praha 1935, s. 388
- Statistisches Gemeindelexikon der Čechoslovakischen Republik herausgegeben vom statistischen Staatsamte auf Grund der Volkszählung vom 15. Februar 1921, I. Böhmen, Praha 1924, s. 199
- Die Gemeinden des Reichsgaues Sudetenland vom 17. Mai 1939 für jede einzelne Gemeinde, Warnsdorf 1941, s. 6 – 7
- Heimatkunde des Bezirkes Aussig III/2, Ústí nad Labem 1931
- Kleine Ortskunde für den Stadt- und Landkreis Aussig, Ústí nad Labem 1944, s. 33
- K. Moissl, Der politische Bezirk Aussig, Ústí nad Labem 1887, s. 265 – 266

inv.č

čas. rozsah

karton

Obecní úřad 1880 – 1945 (1949)

I. Knihy

1) Knihy všeobecné správy obce

1	Kniha hlášení o pobytu v obci (příšlí)	1900 – 1945 (1949)	KN
---	--	-----------------------	----

2) Knihy evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech

12	Parcelní protokol	1894	KN
----	-------------------	------	----

II. Spisový materiál

1) Registraturní pomůcky

2	Jednací protokol (Geschäftsprotokoll)	1937 – 1938	KN
---	---------------------------------------	-------------	----

2) Spisy

Správa obecního majetku

Rozpočtové hospodaření obce

3	Finanční plán obce Chuderov na rok 1943	1943	KT 1
---	---	------	------

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

Stavební záležitosti a vodovod

4	Elektrifikace – plán elektrické sítě v obci v katastrální mapě, ukázkový plán z jiné obce	s.d.	KT 1
---	---	------	------

5	Vodovod Chuderov – projekt	1909 – 1930	KT 1
---	----------------------------	-------------	------

Péče o veřejné ústavy a zařízení

Spolky

6	Das landwirtschaftliche Kasino	1880	KT 2
---	--------------------------------	------	------

Spolupůsobení ve státních záležitostech

Živnostenské záležitosti

7	Živnostenské listy, ohlášení živnosti (Kočkov, Chuderov)	1938 – 1941	KT 2
---	--	-------------	------

	<i>Peněžní ústavy</i>		
8	Pohledávky u Spořitelny a záložny v Chuderově	1931	KT 2
	<i>Zemědělství</i>		
9	Dotazníky o výměrech půdy a osetých plochách (vlastníci – muži, soupis)	1944	KT 2
	III. Různé		
10	Nařízení Okresní správy politické v Ústí nad Labem ohledně voleb	1928	KT 2
11	Přípisy říšské státní správy – Schlarafia, místa čl. státních úředníků, šetření Gestapa – různé osoby, Wenzel Schlee	1938 – 1939	KT 2